

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndob/12/2025
Identifikačné číslo spisu:	7124218296
Dátum vydania rozhodnutia:	25.08.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7124218296.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v právnej veci žalobcu Mesto Poprad, Nábrežie Jána Pavla II. 2802/3, Poprad, IČO: 00 326 470, proti žalovanému Správcovská a konzultačná, k.s., Garbiarska 5, Košice, IČO: 53 089 570, právne zastúpeného JUDr. Máriou Didekovou, advokátkou, Zdravotnícka 2, Poprad, o zaplatenie 600,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25Cb/21/2025, o nesúhlase Okresného súdu Prešov s postúpením sporu Mestským súdom Košice.

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Košice.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Košice listom zo dňa 13. marca 2025 postúpil spor Okresnému súdu Prešov podľa § 43 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj len „CSP“), ako súdu kauzálnе príslušnému na jeho prejednanie a rozhodnutie.

2. Okresný súd Prešov predložil spis najvyššiemu súdu s poukazom na ustanovenie § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) z dôvodu svojho nesúhlasu s postúpením mu sporu Mestským súdom Košice, pričom uviedol, že z obsahu žaloby ako aj zo spisu zistil, že na strane žalobcu vystupuje Mesto Poprad a na strane žalovaného vystupuje Správcovská a konzultačná, k.s. ako obchodná spoločnosť, resp. ako správca úpadcu NAŠE FINANČNÉ DRUŽSTVO v konkurze, pričom pasívna legitímácia žalovaného je v konaní sporná. Predmetom konania je žaloba o zaplatenie sumy 600,- eur s príslušenstvom, ktorú žalobca odôvodňuje tým, že žalovanému prenajal priestory na mestskom úrade - zasadaciu miestnosť, za účelom zvolania veriteľskej schôdze úpadcu NAŠE FINANČNÉ DRUŽSTVO v konkurze dňa 10. mája 2023, ktoré mu riadne prenajal a žalovaný tieto služby využil. Následne žalobca vystavil faktúru č. 033923030 vo výške 600,- eur v zmysle dohody, ktorú žalovaný neuhradil. Z tvrdení žalobcu vyplýva, že zo samotného prejavu vôle pri uzatváraní zmluvy je jasné, že žalobca uzatvoril zmluvu so žalovaným v dobrej viere, že žalovaný za jeho službu zaplatí po vystavení faktúry, nie že ho zaradí do zoznamu pohľadávok proti podstate. Žalovaný

neuzatváral zmluvu s dodatkom, že by konal v mene úpadcu. Žalovaný namieta svoju pasívnu vecnú legitímáciu v konaní, pričom argumentuje, že žalovaným mal byť správca úpadcu NAŠE FINANČNÉ DRUŽSTVO v konkurze, nie Správcovská a konzultačná, k.s. ako obchodná spoločnosť, keďže ide o záväzok úpadcu, nie žalovanej obchodnej spoločnosti, ktorá o ňom neúčtuje vo svojom účtovníctve a eviduje ju ako správcu ako pohľadávku žalobcu proti podstate.

2.1. Predkladajúci súd v dôvodoch svojho nesúhlasu uviedol, že pre určenie príslušného súdu je nevyhnutné skúmať obsah žaloby, t.j. akým spôsobom vymedzil žalobca podanú žalobu. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca označil ako pasívne vecne legítimovaný subjekt obchodnú spoločnosť Správcovská a konzultačná, k.s., nie uvedenú spoločnosť ako správcu konkurznej podstaty úpadcu NAŠE FINANČNÉ DRUŽSTVO v konkurze. Aj žalobný návrh odôvodnil žalobca tým, že priestory si od neho prenajala žalovaná obchodná spoločnosť Správcovská a konzultačná, k.s., keďže tam nie je dodatok, že konala v mene úpadcu. Okresný súd Prešov je preto názoru, že vo veci je miestne príslušný Mestský súd Košice podľa sídla žalovaného, nie kauzálny príslušný Okresný súd Prešov, keďže žalobca žalobu nevymedzil tak, že súvisí s konkurzným konaním vedeným voči úpadcovi. Poukázal pri tom na názor najvyššieho súdu vyjadrený v rozhodnutí sp. zn. 2Ndob/29/2024 zo dňa 29. júla 2024, podľa ktorého pre rozhodnutie sporu o príslušnosť je potrebné zodpovedať otázku, či predmetom konania je občianskoprávny, alebo obchodnoprávny spor. Pre určenie príslušnosti súdu je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, a teda i to, akej súdnej ochrany dovoľáva.

3. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednávania sporu.

4. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

5. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

6. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

7. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

8. Podľa § 261 ods. 1 ObZ, tretia časť Obchodného zákonníka - obchodnozväzkové vzťahy - upravuje väzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

8.1. Podľa § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka treťou časťou Obchodného zákonníka - obchodnozväzkové vzťahy - sa spravujú takisto väzkové vzťahy medzi subjektom verejného práva, ak sa týkajú zabezpečovania verejných potrieb alebo vlastnej prevádzky a podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti.

9. Podľa § 196 zákona č. 7/2005 Z. z. (ďalej aj len „ZKR“), ak tento zákon neustanovuje inak, na začatie konkurzného konania, na konkurzné konanie, na začatie reštrukturalizačného konania, na reštrukturalizačné konanie a konanie o oddlžení (ďalej len „konanie podľa tohto zákona“) sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

10. Podľa § 196a ods. 6 ZKR, súd na ktorom prebieha konanie podľa tohto zákona, je príslušný aj na

spory vyvolané osobitnou povahou konaní podľa tohto zákona, s výnimkou sporov o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

10.1. Podľa § 22 písm. b) CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach,

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Prešov a Mestskému súdu Košice, vzhľadom na predloženie nesúhlasu Okresného súdu Prešov s postúpením mu veci Mestským súdom Košice v zmysle ust. § 43 ods. 2 CSP tento nesúhlas prejednal a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Prešov s postúpením sporu je dôvodný a príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Košice.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že návrhom na vydanie platobného rozkazu sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 600,- eur s príslušenstvom titulom neuhradenia faktúry žalovaným za prenájom nebytových priestorov. Mestský súd Košice vydal dňa 23. októbra 2024 platobný rozkaz sp. zn. 59C/32/2024, ktorý bol žalovanému doručený dňa 30. októbra 2024. Podaním doručeným súdu dňa 13. novembra 2024 podal žalovaný proti vyššie uvedenému platobnému rozkazu odpor, ktorý bol žalobcovi doručovaný na vyjadrenie. Mestský súd Košice vo veci konal a vyzval žalovaného uznesením zo dňa 2. decembra 2024, aby sa vyjadril k žalobe a uviedol ďalšie skutočnosti a označil dôkazy. Podaním zo dňa 4. februára 2025 žalovaný vzniesol námietku kauzálnej a miestnej príslušnosti Mestského súdu Košice na rozhodnutie o spore ako spore súvisiacim s konkurzným konaním. Následne Mestský súd Košice postúpil vec Okresnému súdu Prešov s odôvodnením vznesenej námietky žalovaným a s poukazom na ustanovenie § 196a ods. 1 a ods. 6 ZKR.

13. Z predloženého nesúhlasu je zrejmé, že Okresný súd Prešov nesúhlasí s argumentáciou postupujúceho súdu, že tento nie je kauzálne príslušným súdom na konanie o spore, pričom poukázal na dôvody postúpenia, že predmetom konania je pohľadávka dotýkajúca sa konkurznej podstaty, a teda spor súvisí s konkurzným konaním vedeným voči úpadcovi NAŠE FINANČNÉ DRUŽSTVO v konkurze, t.j. ide o spor vyvolaný osobitnou povahou konaní podľa ZKR. Okresný súd Prešov nesúhlasil argumentom, že pohľadávka sa týka konkurznej podstaty úpadcu, a zároveň žalovaným je obchodná spoločnosť Správcovská a konzultačná, k. s., a teda, v konaní nie je založená kauzálna príslušnosť pre spory vyvolané osobitnou povahou konaní podľa ZKR.

14. Z nesúhlasu ako aj z obsahu spisu najvyšší súd zistil, že predmetom tohto sporu je neuhradená faktúra za prenájom nebytových priestorov č. 033923030 splatná dňa 26. mája 2023 v celkovej sume 600,- eur. Žalobcom v konaní je Mesto Poprad a na strane žalovaného vystupuje obchodná spoločnosť Správcovská a konzultačná, k. s. Žalovaný je správcom konkurznej podstaty úpadcu NAŠE FINANČNÉ DRUŽSTVO v konkurze. Z obsahu žaloby, ako aj spisu, je zrejmé, že nájomnú zmluvu uzatvoril žalovaný nie ako správca konkurznej podstaty, v mene úpadcu, ale ako obchodná spoločnosť a zároveň žalobca v žalobe označil žalovaného takisto ako obchodnú spoločnosť nie ako správcu úpadcu, konajúceho v mene úpadcu.

15. Najvyšší súd konštatuje, že podmienka pre záver o spore vyvolaného osobitnou povahou konania podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii nie je splnená. Ustanovenie § 196, ako aj § 196a ods. 6 ZKR upravujú, pre ktoré konania je založená osobitná kauzálna príslušnosť pre spory súvisiace s konkurzom a vyvolané osobitnou povahou konaní podľa ZKR. Žalobca v žalobe označil ako žalovaného správcu ako právnickú osobou - podnikateľa, a taktiež zo žaloby vyplýva, že záväzkový vzťah nebol uzavretý v mene úpadcu. Predmetom sporu je tak záväzkový vzťah medzi žalobcom a žalovaným, pričom je len dispozitívnym právom žalobcu, koho označí za žalovaného. Najvyšší súd konštatuje, že nie je dôvod pre postúpenie sporu z Mestského súdu Košice na Okresný súd Prešov, pretože nie je daná osobitná kauzálna príslušnosť Okresného súdu Prešov podľa § 196a ods. 6 ZKR, keďže nejde o spor vyvolaný osobitnou povahou konania o konkurze a reštrukturalizácii.

16. Pri posudzovaní povahy sporu najvyšší súd vychádzal z ustálenej praxe a názoru, že to, či spor

možno definovať ako obchodnoprávny, závisí predovšetkým od právnej povahy (právneho statusu) strán a ich vzťahu, z ktorého spor vznikol. Určujúcou normou je v tomto prípade ustanovenie § 261 ObZ, obsahujúce vymedzenie obchodných záväzkových vzťahov. Podľa povahy subjektov na oboch stranách sporu nie je možné konštatovať, že by išlo o vzťah medzi podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti v zmysle § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka. V danom prípade žalobca by zodpovedal definícii subjektu verejného práva podľa § 261 ods. 2 a ods. 3 písm. b) ObZ a žalovaný definícii podnikateľa (§ 2 ods. 2 ObZ), preto nie je a priori vylúčené použitie ust. § 261 ods. 1 ObZ.

16.1. Vychádzajúc z obsahu spisu, v zmysle § 261 ods. 2 ObZ ide v predmetnom spore o obchodný záväzkový vzťah medzi žalobcom a žalovaným, keďže predmetom je neuhradená odplata (nájomné) za prenájom nebytového priestoru vo vlastníctve žalobcu - Mesta Poprad žalovanému - podnikateľovi - obchodnej - komanditnej spoločnosti so sídlom v Košiciach. Žalobca - Mesto Poprad je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Túto činnosť vykonáva v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce. Majetok obce možno použiť najmä na verejné účely, na podnikateľskú činnosť a na výkon samosprávy obce. Obec pri výkone samosprávy okrem iného vykonáva úkony súvisiace s riadnym hospodárením s hnutelným a nehnuteľným majetkom obce. Uzatvorenie nájomnej zmluvy je konkretizáciou práva obce s prenajímanou vecou disponovať.

16.2. Obec pri nakladaní so svojim majetkom vystupuje ako autonómny subjekt práv a povinností. Obec je vlastníkom vecí, ktorý je oprávnený na plný výkon rozsahu svojich čiastkových vlastníckych oprávnení vec držať, užívať, požívať a s vecou disponovať (vrátane práva vec prenajímať). Výkon vlastníckych oprávnení musí byť v súlade s právnymi predpismi, ktoré determinujú jeho postavenie navonok ako verejnoprávneho subjektu. Podľa kogentnej zákonnej úpravy obsiahnutej v § 261 ods. 2 v spojení s § 261 ods. 3 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v z. n. p. (ďalej len „Obchodný zákonník“) je obec subjektom relatívnych obchodných záväzkových vzťahov. Ustanovenia Obchodného zákonníka upravujúce oblasť záväzkových vzťahov sa aplikujú vo vzťahu medzi obcou a podnikateľom, ak predmetom tohto záväzkového vzťahu je zabezpečovanie verejných potrieb a vlastnej prevádzky. Spravidla sa pre disponovanie s vecou obligatórne aplikujú ustanovenia Obchodného zákonníka so subsidiárnym použitím ustanovení zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v z. n. p. (ďalej len „Občiansky zákonník“). Rešpektujúc § 261 ods. 9 Obchodného zákonníka vzhľadom na absenciu zákonnej úpravy nájomnej zmluvy v ustanoveniach Obchodného zákonníka sa na záväzkový vzťah z nájomnej zmluvy aplikujú ustanovenia Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka podporne. Pre prípad konkrétnej nájomnej zmluvy medzi obcou a nájomcom je pre posúdenie toho, ktorý právny predpis sa na daný záväzkový vzťah použije, je rozhodujúci sekundárny predmet uzatvorenej zmluvy, t.j. v danom prípade "nebytové priestory". Nájomná zmluva, ktorej sekundárnym predmetom sú nebytové priestory, je upravená zákonom č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov v z. n. p. (ďalej len „zákon o nájme a podnájme nebytových priestorov“), ktorý je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku *lex specialis*. To znamená, že Občiansky zákonník sa aplikuje len podporne.

16.3. Aplikácia konkrétneho právneho predpisu, či predpisov na daný záväzkový vzťah bude už vecou rozhodovania súdu prvej inštancie o veci samej, pričom vyššie uvedené úvahy nie sú pre súd prvej inštancie pri rozhodovaní o veci samej s prihliadnutím na zistený skutkový stav v priebehu konania, limitujúce a slúžia v tomto prípade len na procesnoprávne určenie príslušnosti súdu. V tejto súvislosti najvyšší súd s poukazom aj na prax ústavného súdu (napr. II.ÚS 573/2023) poznamenáva, že podľa znenia § 43 ods. 2 poslednej vety CSP, sú v prípade sporu o príslušnosť súdy „viazané rozhodnutím o príslušnosti“ spoločne nadriadeného súdu, kým v prípade konania o opravných prostriedkoch je súd nižšej inštancie „viazaný právnym názorom“ kasačného súdu (napr. § 391 ods. 2 CSP). Uvedené rozdielne zákonné dikcie zakladajú zásadný rozdiel v rozsahu záväznosti právneho posúdenia veci nadriadeným súdom. V prípade sporu o príslušnosť nadriadený súd posudzuje len prejudiciálne skutkové okolnosti určujúce pre rozhodnutie o príslušnosti, čomu zodpovedá záväznosť rozhodnutia v rozsahu určenia, ktorý súd bude príslušný konať, a samotné právne posúdenie týchto skutočností tvoriacich meritum veci v konaní samom je hodnotené len predbežne. Bez ohľadu na správnosť posúdenia skutkových okolností nadriadeným súdom v konaní o príslušnosť, nemožno takéto prejudiciálne

hodnotenie považovať za meritórne zaväzujúce súd nižšej inštancie bez možnosti odklonu od neho v konaní o veci samej. Prejudiciálne riešené otázky na účely rozhodnutia nadriadeného súdu o príslušnosti nemá za následok viazanosť aj na meritum veci, ale len v rozsahu určenia príslušného súdu. Súd nižšej inštancie je aj po určení svojej príslušnosti oprávnený a povinný meritórne preskúmať vec, posúdiť charakter vzťahu medzi sporovými stranami, aplikovať nezávisle a nestranne, podľa svojho vlastného právneho uváženia, na predmetný právny vzťah aj príslušnú právnu normu a prípadne sa od prejudiciálneho hodnotenia najvyššieho súdu aj odkloniť.

17. Vychádzajúc z uvedeného procesnoprávneho hľadiska sa tak v danom prípade jedná o obchodnoprávny spor, a preto na prejednanie a rozhodnutie tohto sporu je v zmysle § 22 písm. b) CSP kauzálnie príslušný Mestský súd Košice.

18. Najvyšší súd preto konštatuje, že nesúhlas Okresného súdu Prešov je dôvodný, a rozhodol, že príslušným na prejednanie a rozhodnutie tohto obchodnoprávneho sporu je Mestský súd Košice [§ 13, § 15 ods. 1 CSP v spojení s § 22 písm. b) CSP].

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.